

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **JRC Czech a.s., (dříve Game Czech a.s. a JRC CZECH a.s.), IČ: 270 78 795**, se sídlem Praha 5, Naskové 1100/3, zastoupen JUDr. Jindřichem Vítkem, advokátem v Praze 2, Nad Petruskou 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Praha 7, Pplk. Sochora 27, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů č. j. SPR-7304/09-34 ze dne 26. 5. 2010,

T a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se včas podanou žalobou dne 27. 7. 2010 domáhal zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů č. j. SPR-7304/09-34 ze dne 26. 5. 2010, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů č. j. SPR-7304/09-27 ze dne 15. 3. 2010.

Tímto rozhodnutím byla žalobci jako správci osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění tehdy účinném, za porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 2 tohoto zákona, t. j. povinnosti zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektů údajů, aniž by byla naplněna některá z výjimek stanovených v § 5 odst. 2 zákona, dále za porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. e) zákona, tj. povinnosti uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, dále za porušení povinnosti stanovené v § 11 odst. 1 zákona, tj. povinnosti

informovat subjekty údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, a o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona, a dále za porušení povinnosti stanovené v § 16 odst. 1 zákona, tj. povinnosti písemně předem oznámit žalovanému skutečnost, že hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje, aniž by naplnil některou z výjimek uvedených v jeho § 18, v souvislosti s tím, že zpracovával v období let 2005 až 2009 osobní údaje svých zaměstnanců, a to prostřednictvím fotografií ze záznamů kamer umístěných ve 20 prodejnách v různých městech České republiky, tedy za spáchání správních deliktů podle § 45 odst. 1 písm. d), e), f) a i) zákona, uložil pokutu ve výši 100.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1.000 Kč.

Žalobce v podané žalobě vyjádřil přesvědčení, že osobní údaje zpracovával v souladu s § 5 odst. 2 písm. e) zákona, podle něhož může správce zpracovávat osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, jímž v dané věci byla ochrana jeho majetku a prevence krádeží. Uvedené je rovněž v souladu se zvláštní úpravou obsaženou v § 316 odst. 2 a 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, jež zaměstnavateli umožňuje zavedení kontrolních mechanismů chránících majetek, a to i z hlediska výkonnosti zaměstnanců, a nepřipustné je toliko nepřiměřené a šikanózní kontrolování zaměstnanců; žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že zakázáno je jakékoli monitorování zaměstnanců na pracovišti. Nelze se ztotožnit s tím, že žalobce neprovozuje zvláštní činnost ve smyslu § 316 odst. 2 zákoníku práce, neboť uvedené kontrolní právo lze za stanovených podmínek přiznat každému zaměstnavateli. Při monitorování prostoru, v němž dochází k obchodní činnosti, ostatně není zasaženo do soukromého a osobního života zaměstnanců, neboť východiskem pracovněprávních vztahů je plnění pracovních úkolů zaměstnanci, jejichž povinností je mimo jiné chránit majetek zaměstnavatele a nejednat v rozporu s jeho oprávněnými zájmy. Žalobce podotkl, že většinu krádeží v prodejnách páchají zaměstnanci, a to často u pokladen, když poskytují neoprávněné slevy na zboží; právě proto jsou kamery směřovány především na prodejní pulty. Žalovaným uváděné mírnější prostředky ochrany (vystavení prázdných obalů zboží, monitorování v režimu on-line bez záznamu, přítomnost ostrahy) nejsou dostačující, neboť nezamezující neoprávněnému poskytování slev zaměstnanci. Žalobce se tímto způsobem chrání též před krádežemi herních konzolí, jež jsou vystaveny po obvodu prodejny a jejichž průměrná cena činí 8.000 Kč; právě prodej tohoto hodnotného zboží zakládá i zvláštní povahu jeho činnosti. Tyto skutečnosti žalovaný podle názoru žalobce dostatečně nezohlednil.

Žalobce trval na tom, že doba, po kterou zpracované osobní údaje uschoval, byla dobou nezbytně nutnou, neboť při krádežích formou neoprávněně poskytovaných slev musí obvykle dojít k řadě případů, aby zaměstnavatel pojal určité podezření. I kdyby však žalobce nezbytnou dobu překročil, porušení této povinnosti nebylo úmyslné, neboť nezbytná doba není v zákoně nijak vymezena. Ke své informační povinnosti žalobce uvedl, že na vstupní dveře prodejen umístil v souladu s běžnou obchodní praxí cedulku s piktogramem osoby a kamery opatřenou nápisem „Tento prostor je monitorován kamerovým systémem se záznamem“, čímž podle svého názoru dostal požadavku § 11 odst. 1 a 5 zákona. Z této cedulky lze rovněž dovodit, že osobní údaje bude zpracovávat konkrétní provozovatel prodejny. Zaměstnanci byli o svých právech informováni zvlášť, přičemž zákon pro tento případ nestanoví formu takového oznámení, a z podkladů správního řízení porušení této jeho povinnosti nevyplývá. K údajnému porušení oznamovací povinnosti podle § 16 zákona žalobce uvedl, že svůj úmysl zpracovávat osobní údaje tímto způsobem oznámil dopisem ze

dne 14. 10. 2005, jenž zřejmě nedopatřením nebyl žalovanému doručen; o existenci povinnosti učinit toto oznámení prostřednictvím zvláštního formuláře žalobce nevěděl. Žalobce se proto domnívá, že nenaplnil znaky předmětných správních deliktů, avšak pro případ, že by soud dospěl k opačnému závěru, navrhl, aby soud upustil od potrestání anebo uloženou sankci snížil, neboť je nepřiměřená intenzitě protiprávního jednání žalobce.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 14. 1. 2011 odmítl veškeré žalobní námitky, přičemž zopakoval a v některých ohledech rozvedl argumentaci obsaženou již v jeho rozhodnutí. Žalovaný dále podotkl, že žalobce, ač byla součástí kontrolního protokolu uložená opatření k nápravě, neuznal za vhodné napadnout rozhodnutí předsedy žalovaného o námitkách proti tomuto protokolu správní žalobou. V souvislosti s překročením nezbytné lhůty při uchovávání zpracovaných údajů žalovaný poukázal na to, že sám žalobce ve správním řízení přiznal, že tuto dobu bylo lze zkrátit. Žalovaný připustil, že určení nejvyšší přípustné doby může být v některých případech obtížné, v dané věci však vyžadovalo toliko jednoduchou logickou operaci; pokud byl žalobce i přesto na pochybách, mohl požádat žalovaného o konzultaci. K porušení informační povinnosti podle § 11 zákona žalovaný zdůraznil, že ve vztahu k zákazníkům měl žalobce informační povinnost podle § 11 odst. 5, zatímco ve vztahu ke svým zaměstnancům měl informační povinnost podle § 11 odst. 1 zákona. Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce setrval na svém stanovisku a nad rámec již řečeného dodal, že ze skutečnosti, že nepodal proti rozhodnutí předsedy žalovaného o námitkách proti protokolu správní žalobu, nelze dovozovat, že se skutkovými zjištěními souhlasí, neboť podání žaloby je jeho právem, nikoli povinností. Žalobce namítl, že žalovaný jednostranně preferuje zájmy zaměstnanců, aniž by zohlednil i druhou stranu věci - oprávněné zájmy zaměstnavatele. Porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podle názoru žalobce představuje toliko kontrola skrytá, nikoli otevřené sledování, s nímž jsou zaměstnanci seznámeni. Tvzení žalovaného ohledně provozování kamerového systému za účelem kontroly docházky a zjišťování výkonnosti zaměstnanců jsou zkrácená, neboť žalobce od počátku tvrdil, že primárním účelem je ochrana majetku nacházejícího se v prodejnách. K tomu, že sám žalobce ve správním řízení uznal možnost kratší doby uschovávání údajů, nyní dodal, že tím mohl mít na mysli pouze nevýrazné zkrácení, jež by nemělo na posouzení věci žádný vliv; povinností správního orgánu nadto je zjistit skutečný stav věci a nemůže se spokojit s formální pravdou. K otázce porušení informační povinnosti podle § 11 zákona žalobce uvedl, že požadavky odstavce 5 splnil, neboť toto ustanovení ukládá povinnost informovat subjekt údajů toliko „o zpracování jeho osobních údajů“. Argumentace žalovaného týkající se ustanovení § 11 odst. 5 je vnitřně rozporná, neboť toto ustanovení se vztahuje k výjimce podle § 5 odst. 2 písm. e), jejíž podmínky však podle názoru žalovaného splněny nebyly. Vzhledem k uvedenému žalobce setrval na svém žalobním návrhu.

Městský soud v Praze ve věci nařídil jednání, které se konalo dne 2. 9. 2014, při němž účastníci setrvali na svých dřívějších písemných vyjádřeních. Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 soudního řádu správního a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů pro účely tohoto zákona se rozumí správcem každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

Podle § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, a) jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce, b) jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů, c) pokud je to nezbytně třeba k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů. V tomto případě je třeba bez zbytečného odkladu získat jeho souhlas. Pokud souhlas není dán, musí správce ukončit zpracování a údaje zlikvidovat, d) jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem. Tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů, e) pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života, f) pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení, nebo, g) jedná-li se o zpracování výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona.

Podle § 18 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů oznamovací povinnost podle § 16 se nevztahuje na zpracování osobních údajů, a) které jsou součástí datových souborů veřejně přístupných na základě zvláštního zákona, b) které správci ukládá zvláštní zákon nebo je takových osobních údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona, nebo c) jde-li o zpracování, které sleduje politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, prováděné v rámci oprávněné činnosti sdružení, a které se týká pouze členů sdružení, nebo osob, se kterými je sdružení v opakujícím se kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupňovány bez souhlasu subjektu údajů.

Podle § 18 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů správce, který provádí zpracování podle § 18 odst. 1 písm. b), je povinen zajistit, aby informace, týkající se zejména účelu zpracování, kategorií osobních údajů, kategorií subjektů údajů, kategorií příjemců a doby uchování, které by byly jinak přístupné prostřednictvím registru vedeného Úřadem podle § 35, byly zpřístupněny, a to i dálkovým přístupem nebo jinou vhodnou formou.

Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce používáním kamerového systému ve svých prodejnách, jakož i následným uchováváním takto pořízených snímků, zpracovával ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, ve znění tehdy účinném (dále jen „zákon“) osobní údaje svých zaměstnanců a zákazníků a že k tomuto zpracovávání neměl jejich souhlas. Ze správního spisu se k tomu podává, že v každé z prodejen se nacházela jedna

kamera snímající prostor prodejního pultu a pokladny, kamerový systém byl provozován v režimu on-line s pořizováním jednotlivých záběrů (fotografií) v intervalech 5 - 10 vteřin, a tyto záběry byly dále uchovávány po dobu jednoho měsíce v počítačových jednotkách a následně po dobu jednoho roku na CD a DVD nosičích. Účastníci řízení se shodují rovněž v tom, že jediná výjimka umožňující zpracování bez souhlasu subjektů údajů, jež v daném případě připadá v úvahu, je výjimka podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona, tedy „*pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života*“.

Gramatickým výkladem citovaného ustanovení lze dospět k závěru, že vyžaduje současné splnění dvou podmínek: 1) zpracování osobních údajů je nezbytné pro ochranu práv či právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby, a zároveň 2) zpracování není v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Každé zpracovávání osobních údajů je však podle názoru soudu do jisté míry zásahem do soukromí, neboť osobní údaje fyzické osoby jsou nedílnou součástí jejího soukromí a právo na ochranu osobních údajů (tak zvané právo na informační sebeurčení) je součástí práva na soukromí v širším slova smyslu a spadá pod ochranu čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Druhou uvedenou podmínku proto nelze vykládat tak, že zpracovávání osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů není dovoleno při jakémkoli zásahu do soukromí, nýbrž tak, že je třeba posuzovat přiměřenost zásahu do soukromí v zájmu jiného chráněného práva a upřednostnit to právo, zájem, na jehož ochraně v posuzované věci převládá. Při zkoumání nezbytnosti zpracovávání údajů je třeba posoudit nejprve to, zda je zpracovávání způsobilé k ochraně určitých práv a oprávněných zájmů, a dále to, zda neexistuje šetrnější opatření k dosažení tohoto cíle, neboť pokud existuje, nelze o opatření ve vztahu k soukromí subjektu údajů invazivnějším hovořit jako o nezbytném.

Jako účel zpracování osobních údajů žalobce při jednání dne 5. 6. 2009 označil ochranu majetku společnosti, prevenci krádeží a kontrolu otevírací doby, ve Směrnici firmy JRC CZECH, a.s., upravující podmínky a provozování kamerového systému ve společnosti a zacházení se zpracovávanými osobními údaji (dále jen „vnitřní směrnice“), již žalobce při kontrole předložil, pak označil rovněž účely monitorování pracovní doby a rozložení pracovní zátěže.

Na úvod právního hodnocení je třeba předeslat, že soud se ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, že zaměstnanci mají i na pracovišti právo na jistou míru soukromí, byť je z povahy zaměstnaneckého vztahu nižší než např. ve vlastních obytných prostorách, neboť soukromý a pracovní život nelze zcela oddělit; určitou soukromou sféru člověk nosí neustále s sebou a zásah do ní je v případě zaměstnance monitorovaného kamerovým systémem významný v tom, že je sledován každý den neustále po celou pracovní dobu či její převážnou část. Ochranu soukromí zaměstnanců na pracovišti ostatně výslovně zakotvuje i ustanovení § 316 odst. 2 zákoníku práce, jež umožňuje zásah do něj v podobě otevřeného či skrytého sledování jen na základě závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele. Naproti tomu je třeba přisvědčit žalobci, že nelze dovodit striktní zákaz jakéhokoli sledování zaměstnanců na pracovišti, neboť citované ustanovení je naopak za splnění uvedených podmínek připouští. Ustanovení zákoníku práce je třeba vykládat souladně ustanovením § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů, z čehož vyplývá, že kromě závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele musí zájem na ochraně práv či oprávněných zájmů zaměstnavatele převyšovat zájem na ochraně

soukromého a osobního života zaměstnanců (ke shodnému závěru srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 158/2012 - 49 ze dne 23. 8. 2013).

K použití kamerového systému jako prostředku sledování zaměstnanců Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 5 As 158/2012 konstatoval, že „*k instalaci kamerových systémů, s ohledem na jejich povahu a zásah do osobní integrity osob, je možné přistoupit až tehdy, pokud už veškeré méně invazivní prostředky selhaly anebo by nebyly schopny naplnit vytyčený účel, který je sledován. Je zcela nepochybné, že kamerový systém ve srovnání s jinými prostředky (např. personálními, mechanickými), které mohou dosáhnout naplnění účelů žadatelem sledovanými, zasahuje základní lidská práva, a to právo na soukromí a na soukromý rodinný život [...], a tudíž i do lidské důstojnosti, z které tato práva vyplývají*“. Zdejší soud k tomu dodává, že skryté sledování je v tomto ohledu významnějším zásahem do soukromí než sledování, o němž osoby vědí, zásah do soukromí však představují oba tyto způsoby sledování. V posuzovaném případě byla rozlišovací schopnost kamer natolik vysoká, že bylo možno rozpoznat jednotlivé osoby (zaměstnance), včetně drobných detailů, a vzhledem k intervalům 5 - 10 vteřin mezi pořízením jednotlivých snímků bylo možno podrobně sledovat jejich činnost, a to po převážnou část pracovní doby; k významnému zásahu do jejich soukromí tedy došlo. Pokud jde o deklarované účely spočívající v kontrole otevírací doby, monitorování pracovní doby a rozložení pracovní zátěže, zvolený způsob je k jejich dosažení způsobilý, neboť umožňuje zjistit, kdy a který zaměstnanec se v prodejně nachází, avšak je zřejmé, že žalobce mohl zvolit mírnější prostředky, např. čipové karty nebo kameru snímající výhradně prostor vstupu do prodejny, a nebylo třeba sledovat přímo zaměstnance u prodejního pultu; výkon zaměstnanců pak lze měřit i podle dosažených výsledků. V žalobě však žalobce za účel kamerového systému označil výhradně ochranu majetku, konkrétně herních konzolí umístěných po obvodu prodejen a obzvláště ochranu před neoprávněným poskytováním slev zaměstnanci, a rovněž v replice tento účel označil za primární.

K této argumentaci soud předesílá, že z archivovaných snímků vyplývá, že v každé z 20 prodejen patřících žalobci, jejichž obrazová dokumentace je součástí spisu, se nachází právě jedna kamera. Kamery ve všech případech snímaly pouze část prodejny, s výjimkou jednoho případu (prodejna v Mladé Boleslavi) pouze malý několikametrový úsek, pokaždé však byly zaměřeny na prostor prodejního pultu a pokladny. Kamerový systém tedy nemohl sloužit k účinné ochraně proti krádežím herních konzolí, neboť nemonitoroval místa, kde jsou podle tvrzení žalobce umístěny (na tuto skutečnost upozornil na straně 8 svého rozhodnutí i správní orgán prvního stupně; není tedy pravdou, že by správní orgán aspekt prodeje tohoto zboží pominul), ve sledovaném prostoru prodejního pultu jakékoli případné krádeži naopak předcházela přítomnost prodáváče. Soud nadto souhlasí se žalovaným, že vzhledem k velikosti těchto přístrojů by byla dostatečným prostředkem ochrany kamera snímající prostor východu z prodejny.

Podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů Správce je povinen uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů a osobní údaje anonymizovat, jakmile je to možné,

Nezbytnost sledování prodejního pultu žalobce v námitkách proti kontrolnímu protokolu zdůvodnil tak, že zaměstnanci často poskytují slevu neexistujícím zákazníkům, a jen takto lze zpětně ověřit, zda se v době prodeje nacházel u pultu skutečný zákazník. V tomto bodě se soud shoduje se žalovaným, že takovému zneužívání mohl žalobce zabránit patřičnou úpravou svého slevového programu; i kdyby však byla taková úprava z hospodářského hlediska příliš tíživá, mohl žalobce nastavit kamery tak, aby snímaly prostor před prodejním pultem, avšak nikoli prostor za ním, v němž se po většinu pracovní doby zdržují zaměstnanci; takovým způsobem by žalobce mohl ověřit přítomnost zákazníka u pultu a zároveň by bylo chráněno soukromí zaměstnanců. Soud se tak i v těchto případech shoduje se žalovaným, že žalobce mohl užít z hlediska ochrany soukromí zaměstnanců mírnějších prostředků, tudíž zpracovával osobní údaje v rozporu s § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů.

Soud se dále zabýval námitkou týkající se doby uchování osobních údajů. Podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona je správce povinen uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Žalovaný shledal dobu jednoho roku jako výrazně překračující požadavek nezbytnosti, a to zejména proto, že žalobce po tuto dobu uchovával veškeré pořízené záběry, a nikoli jen záběry využitelné pro další postup v případě zjištění nežádoucích jevů. Žalobce dobu uchovávání údajů odůvodňoval výhradně tak, že podezření ohledně neoprávněně poskytnutých slev lze pojmout až dodatečně, a pro zjištění, zda byla sleva poskytnuta skutečnému zákazníkovi, je třeba porovnat pokladní údaje (čas poskytnutí slevy) s příslušnými kamerovými záběry. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce evidoval veškeré časy poskytnutí slev, tudíž mu nic nebránilo, aby při převádění záběrů z počítačových jednotek na CD či DVD, k němuž docházelo po jednom měsíci od pořízení záběrů, uchovával pouze záběry pořízené v době, kdy podle údajů z pokladny byly ze strany zaměstnanců žalobce poskytnuty slevy. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že uchovávání těchto záběrů po delší dobu by správní orgán hodnotil odlišně, žalobcovo porušení zákonné povinnosti spočívá právě v tom, že po dobu jednoho roku uchovával veškeré pořízené záběry. Vzhledem k tomu, že u naprosté většiny zpracovaných záběrů postačovalo uchování po dobu nanejvýš několika týdnů, muselo být žalobci zřejmé, že doba jednoho roku přesahuje dobu nezbytnou, a neobstojí tak poukaz na neurčitost zákonného ustanovení. Žalobce mohl ostatně v případě pochybností o přiměřenosti jím přijatého opatření požádat podle § 29 odst. 1 zákona žalovaného o konzultaci, to však neučinil.

Podle § 11 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů Správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21.

Další žalobcova námitka spočívala v tom, že umístěním informační cedulky s piktogramem osoby a kamery opatřené nápisem „Tento prostor je monitorován kamerovým systémem se záznamem“ dostál své informační povinnosti ve smyslu § 11 odst. 1 a 5 zákona. Podle § 11 odst. 1 zákona správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21. Správní orgány ve svých rozhodnutích zohlednily

skutečnost, že ve vztahu k nahodilým kolemjdoucím (na př. zákazníkům) je úplné splnění této povinnosti prakticky nereálné, a za postačující označily poskytnutí základní informace o tom, že v daném místě dochází k monitorování kamerovým systémem se záznamem, kdo je správcem systému, popřípadě kde lze získat informace o probíhajícím zpracování osobních údajů. Naopak v případě předem známého okruhu osob (typicky zaměstnanců) je třeba podle názoru správních orgánů trvat na úplném poskytnutí informací.

Porušení informační povinnosti ve vztahu k zákazníkům správní orgány spatřovaly v tom, že žalobce na vyvěšené cedulce neoznačil osobu údaje zpracovávající. Žalobcův argument, že touto osobou je samozřejmě provozovatel konkrétní prodejny, neobstojí; soud se ztotožňuje s argumenty správního orgánu prvního stupně, že z pohledu zákazníka obchodního centra, k jehož ochraně ustanovení zákona slouží, není jednoznačně zřejmé, kdo kamerový systém provozuje: zda majitel obchodního centra, jeho provozovatel, nebo nájemce konkrétní prodejny, neboť zájem na tomto zpracování mohou mít všechny tyto osoby, a i pokud by byl zájem nájemce konkrétní prodejny vyšší, nebylo by lze z pohledu běžného zákazníka vyloučit, že jsou osobní údaje na příklad z technických či hospodářských důvodů zpracovávány centrálně jinou osobou. Žalobce opakovaně namítal, že takový způsob poskytování informace je v obchodní praxi běžný; ve správním spisu není toto tvrzení nijak doloženo, avšak i kdyby bylo pravdivé, nemohlo by žalobce zprostit odpovědnosti za jeho protiprávní jednání ani sloužit jako polehčující okolnost, neboť žalobce je povinen znát a dodržovat své zákonné povinnosti, tím spíše, že je podnikatelem, tedy profesionálem ve svém oboru; na tomto místě lze též opětovně odkázat na nevyužitou možnost požádat žalovaného podle § 29 odst. 1 zákona o konzultaci.

Pokud jde o informování zaměstnanců, zástupci žalobce ke způsobu jejich informování při jednání dne 5. 6. 2009 sdělili, že „*všichni regionální manažeři jsou informováni prostřednictvím Směrnice firmy JRC upravující podmínky pro provoz kamerového systému. Zaměstnanci prodejen jsou informováni o tom, že je v prodejně instalována kamera a obraz je přenášen do sídla Společnosti*“. Kontrolori požádali zástupce žalobce, aby následně zjistili, zda nejsou zaměstnanci informováni rovněž jiným způsobem, na př. prostřednictvím pracovní smlouvy, pracovního či organizačního řádu, a tito přislíbili, že v případě takových zjištění příslušné dokumenty zašlou. Z obsahu spisu nevyplývá, a ani žalobce to netvrdí, že by tak později učinili. V žalobě k tomu žalobce uvedl, že formu tohoto oznámení zákon nestanoví a z podkladů správního řízení porušení této povinnosti nevyplývá. V replice pak uvedl, že zaměstnanci se se zákonem vyžadovanými informacemi prokazatelně seznámili prostřednictvím vnitřní směrnice. Pomine-li soud skutečnost, že toto „prokazatelné“ seznámení žalobce žádným způsobem nedoložil, je třeba podotknout, že naposled uvedené tvrzení odporuje dřívějším tvrzením žalobce, jakož i jeho popsanému postupu ve správním řízení. Správní orgány dospěly k závěru, že žalobce své zaměstnance řádně neinformoval, na základě tvrzení samotného žalobce, neboť obsah informace, kterou jim měl podle svého vyjádření dne 5. 6. 2009 sdělit, nevyhovuje rozsahu požadovanému ust. § 11 odst. 1 zákona.

Ustanovení § 11 odst. 5 zákona, podle něž při zpracování osobních údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) a § 9 písm. h) je správce povinen bez zbytečného odkladu subjekt údajů informovat o zpracování jeho osobních údajů, nezabývá správce při využití těchto výjimek povinnosti podle odstavce 1, jako to činí užitím slov „*informace a poučení podle odstavce 1 není povinen správce poskytovat v případech [...]*“ odstavec 3, nýbrž upravuje určité zvláštnosti informační povinnosti při využití těchto výjimek. Vyžadované informace tak v těchto případech nemusí být poskytnuty při shromažďování osobních údajů, nýbrž může se tak stát až později, avšak bez zbytečného odkladu. Zároveň citované ustanovení zakotvuje

alespoň základní informační povinnost právě pro případy výjimek podle odstavce 3 (tétož názoru je i odborná literatura, srov. Kučerová Alena a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 218-219). Ustanovení § 11 odst. 5 každopádně nelze vykládat tak, že správce zpracovávající údaje podle § 5 odst. 2 písm. e) a § 9 písm. h) zákona je povinen subjekt údajů informovat toliko o tom, že ke zpracování osobních údajů v určitém prostoru dochází, aniž by uvedl, kdo tyto údaje zpracovává, jak navrhuje žalobce. Výjimky z informační povinnosti – jak ji zakotvují § 11 odst. 1 zákona a čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, jejíž ustanovení zákona provádí –, jejíž součástí je mimo jiné seznámení subjektu údajů s totožností správce, jsou přípustné zejména tehdy, pokud je zaznamenávání nebo sdělení údajů výslovně stanoveno zákonem nebo pokud není informování subjektu údajů možné nebo by vyžadovalo neúměrné úsilí (recitál 40 směrnice); výklad zastávaný žalobcem by však v případech výjimky podle § 5 odst. 2 písm. e) subjektu údajů znemožnil seznámit se s totožností správce a výrazně znesnadnil, ne-li přímo vyloučil uplatnění práv na poskytnutí dalších informací podle § 12 zákona a čl. 12 směrnice. Takový závěr postrádá jakékoli rozumné opodstatnění a odporuje základním zásadám zákona, mezi něž patří co nejširší informovanost osob, jejichž údaje jsou zpracovávány, a vyvažování protichůdných práv a zájmů [obzvláště v případě výjimky podle § 5 odst. 2 písm. e)], jakož i citovanými ustanoveními směrnice, jež podobnou paušální výjimku nepřipouštějí. K údajnému rozporu v argumentaci žalovaného ohledně vztahu ust. § 11 odst. 5 a § 5 odst. 2 písm. e) zákona, na něž žalobce upozornil v replice, soud podotýká, že žalobce polemizuje s argumentací obsaženou toliko ve vyjádření k žalobě, jež je z hlediska přezkumu napadeného rozhodnutí bez významu. S právním hodnocením obsaženým v napadeném rozhodnutí se soud vzhledem k uvedenému ztotožňuje.

Podle § 16 odst. 1 Ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováváním osobních údajů.

Pokud jde o porušení oznamovací povinnosti zakotvené v § 16 zákona, žalobce namítl, že o záměru zpracovávat osobní údaje popsáním způsobem informoval žalovaného dopisem ze dne 14. 10. 2005, a poté považoval tuto povinnost za splněnou; jestliže dopis nebyl žalovanému nedopatřením doručen, nelze to přičítat k tíži žalobci. Žalobce skutečně v průběhu správního řízení předložil správnímu orgánu kopii dopisu datovaného 14. 10. 2005, jenž splňuje náležitosti oznámení podle § 16 zákona, avšak nepředložil žádný důkaz, že tento dopis byl žalovanému skutečně zaslán (na př. podací lístek či potvrzení pošty). Důvěryhodnost tvrzení žalobce je dále zpochybněna tím, že si úspěšnost doručení mohl snadno ověřit v registru správců na internetových adresách žalovaného a že se oznámení podle instrukce žalovaného podávají prostřednictvím internetového formuláře, nikoli písemně. Soud se proto ztotožňuje s názorem správního orgánu, že žalobce oznamovací povinnost uloženou mu ustanovením § 16 zákona porušil.

Podle § 45 odst. 1 písm. d), e), f)) a i) zákona o ochraně osobních údajů právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů se jako správce nebo zpracovatel dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů d) uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování [§ 5 odst. 1 písm. e)], e) zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5

odst. 2 a § 9), f) neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem (§ 11), i) nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona (§ 16 a 27).

Podle § 45 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do výše 5 000 000 Kč.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, čj. 2 As 45/2010-68 i za situace, kdy kamerový záznam pořízený soukromou osobou, který zasahuje do sféry osobnostních práv zaznamenané osoby, nebyl pořízen s jejím souhlasem či v souladu se zákonnými výjimkami, není jeho použitelnost pro potřeby dokazování ve správním řízení zcela vyloučena. V těchto případech je vždy nutno poměřit legitimitu cíle, kterého mělo být pořízením záznamu dosaženo, na straně jedné a přiměřenost užitého postupu na straně druhé. Je tak vždy nutno uvážit, zda v konkrétním případě může nad ochranou osobnostních práv dotčeného subjektu převážit zájem společnosti na objasnění a potrestání deliktních jednání a především pak ochrana ústavně zaručených práv pořizovatele takového záznamu. Je-li kamerový systém, z něhož pochází posuzovaný záznam, provozován bez oznámení Úřadu pro ochranu osobních údajů (§ 16 zákona o ochraně osobních údajů), nejde jen z tohoto důvodu o důkaz nezákonný. Porušení této povinnosti má ve vztahu k dokazování pouze ten následek, že, má-li být takto pořízený záznam použit jako důkaz ve správním či soudním řízení, neplatí presumpce provozování tohoto systému v souladu se zákonem, a bude tak nutné provést celkové posouzení, zda docházelo ke zpracovávání osobních údajů v rozporu se zákonem, či nikoliv.

Žalovaný správní orgán při posuzování porušení zákona o ochraně osobních údajů, jakož i při uložení sankce za spáchaný správní delikt postupoval v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Podle § 46 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno.

Žalovaný správní orgán, resp. správní orgán prvního stupně, při rozhodování o výši uložené pokuty postupoval v souladu s kritérii stanovenými zákonem, když uvedl, že následek protiprávního jednání, tj. porušení ochrany osobních údajů, byl závažný, neboť zpracovával za předmětné období velké množství osobních údajů velkého počtu osob. Informační povinnost správce nebyla v plném rozsahu splněna. Jednalo se o závažný zásah do soukromí zaměstnanců na pracovišti a osobní údaje byly zpracovávány bez souhlasu zaměstnanců. Žalovaný přihlédl i ke skutečnosti, že protiprávní jednání trvalo čtyři roky.

Soud rovněž neshledal důvod pro snížení uložené pokuty postupem podle § 78 odst. 2 soudního řádu správního. Závažnost jednání žalobce spočívá především v tom, že se dopustil čtyř různých správních deliktů podle zákona č. 101/2000 Sb., a to v poměrně velkém počtu prodejen po dlouhou dobu čtyř let. Zpracování osobních údajů se tak bez jejich souhlasu dotklo velkého počtu osob, přičemž ve vztahu k zaměstnancům žalobce se jednalo o vážný zásah do jejich práva na soukromí na pracovišti. Správní orgány tyto skutečnosti zohlednil a soud má za to, že vzhledem ke všem okolnostem případu není pokuta ve výši 2 % horní hranice zákonné sazby (podle § 45 odst. 3 zákona lze za uvedené správní delikty uložit pokutu do výše 5.000.000 Kč) pokutou nepřiměřenou. Nelze přehlédnout, že žalobce ve své žádosti o moderaci uložené sankce ani netvrdil žádné relevantní důvody pro její aplikaci.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán při svém rozhodování neporušil zákonem stanovené povinnosti a nevydal nezákonné rozhodnutí, a proto podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního žalobu zamítnul tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. září 2014

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

za správnost vyhotovení:
Simona štěpinová